

SCHOOL- VRIENDEN

Op school leer je een hoop, zoals lezen, schrijven en rekenen. Bovendien leer je er andere kinderen kennen. **Zo maak je schoolvrienden.** Dieren gaan niet naar school (nou ja, vissen zwemmen in een school, maar dat is toch iets anders dan zo'n gebouw), maar veel dieren hebben wel plekken waar leeftijdsgenoten elkaar ontmoeten en vrienden kunnen worden.

17



NAAR DE CRÈCHE

Keizerspinguïns leggen per keer maar één ei. De vader broedt het uit en kort nadat het kuiken eruit gekropen is, neemt zijn vrouw het over. Het eerste wat ze doet is vis opbraken, en daar lust haar kleintje wel pap van. Later komt vader terug van zee om hetzelfde te doen. Zo halen ze om beurten eten en passen ze om beurten op hun jong. In het begin zit het kuiken nog tussen de voeten en hangbuik van zijn vader of moeder, maar al snel is hij daarvoor te groot. En na een week of zeven is het jong groot genoeg om naar de crèche te gaan. Daar staat hij dan met honderden leeftijdsgenoten op het ijs.

18

Voor de ouders is zo'n crèche handig: dan hebben ze hun vleugels vrij om op vis te jagen. De hele dag door komen er ouders uit zee terug. De vis die ze komen brengen is alleen voor hun eigen kind. Dat vinden ze door te roepen en te luisteren: elke ouder herkent de stem van zijn kind uit duizenden en andersom. Zodra de lunch is afgegeven, gaat de ouder weer naar zee. De pinguïnkinderen in de crèche spelen niet echt met elkaar. Misschien dat ze een beetje kletsen met hun vriendjes, maar ze staan vooral te wachten. En soms maken ze een beetje ruzie, omdat niemand het leuk vindt om aan de rand te staan. Daar vang je de meeste wind en loop je het grootste gevaar dat een roofmeeuw je pakt.

Tijdens hun ruim drie maanden durende crèchetijd groeien de jongen goed. Ze krijgen ook nieuwe veren. Als ze hun kinderachtige pluispakje verruild hebben voor een strak verenpak, nemen ze afscheid van hun vrienden en duiken ze de zee in. Zwemles hebben ze niet nodig: in het water zijn pinguïns natuurtalenten.

keizerlijke kampioen

De keizerspinguïn heeft een hoop records.

categorie pinguïns

- de grootste (staand 120 centimeter)
- het laatste ontdekt (1844)

categorie zeevogels

- de zwaarste (tot 45 kilo)
- het zwaarste ei (tot ½ kilo)

categorie vogels

- de diepste duik (535 meter)



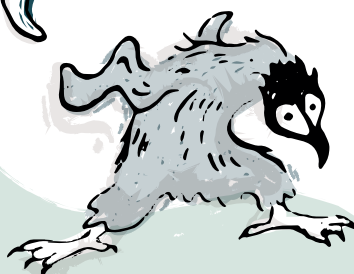
diepvries

ben zo terug

De keizerspinguïn broedt in de poolwinter. De zon komt dan wekenlang niet op en de temperatuur daalt soms tot zestig graden onder nul. De vaders staan geduldig in de kou, met het ei tussen hun voeten en buik.



Op 1 vierkante centimeter huid staan 70 veertjes.



Naast vissen vangt de keizerspinguïn ook veel pijlinktvissen.



19

kinderjas

De kuikens hebben een donsjas: lekker warm, maar niet geschikt als zwempak. Later valt het dons in plukken uit en krijgen ze echte veren. Dan zijn ze waterdicht en kunnen ze hun eigen kostje opduiken.



zware knagers

Een mara weegt een kilo of tien. Dat is heel wat meer dan de meeste andere knaagdieren, zoals ratten, muizen en zijn volle neef: de cavia. Maar hij is wel lichter dan de capibara: dat Zuid-Amerikaanse knaagdier kan meer dan 40 kilo wegen.



20

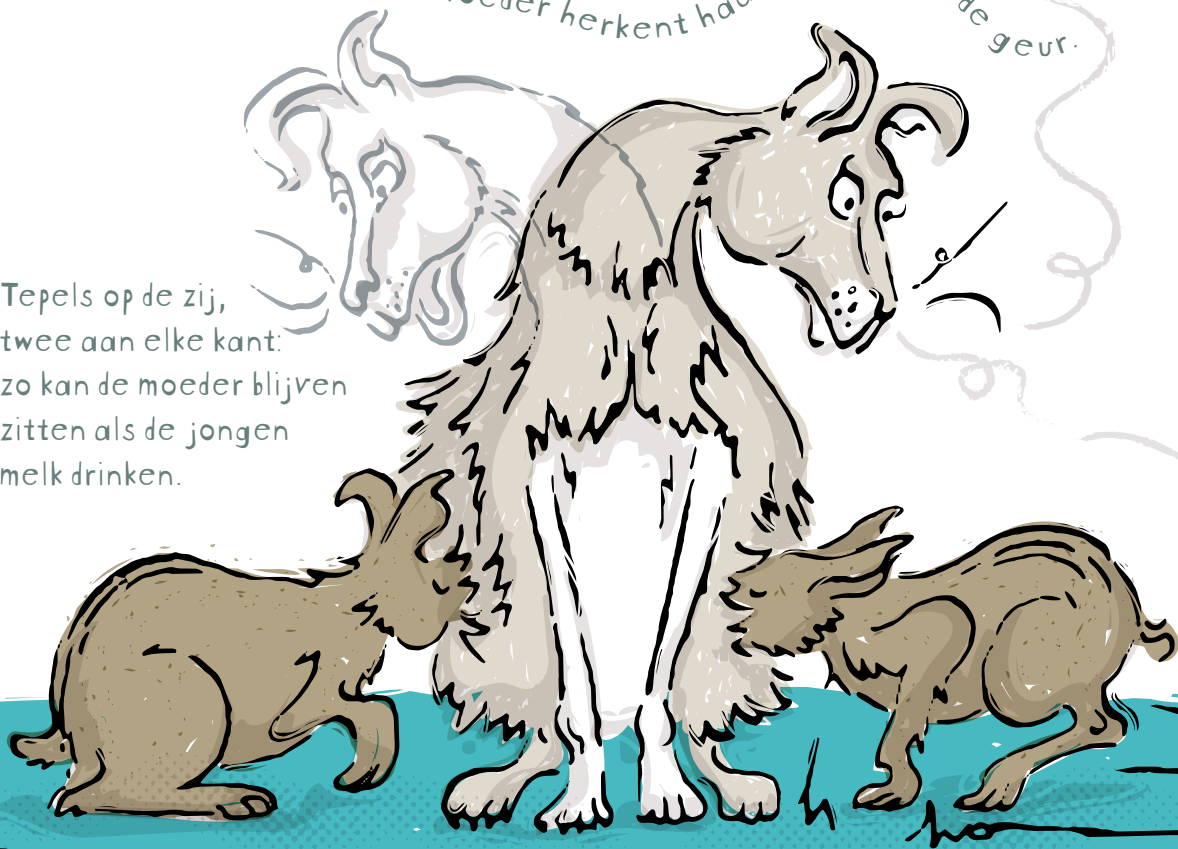


Patagonische haas

De mara leeft in Patagonië, een streek in Argentinië. Zijn andere naam is 'Patagonische haas'. Hij heeft inderdaad wel wat van een haas, maar zijn oren zijn een stuk korter.

De moeder herkent haar jongen aan de geur.

Tepels op de zij, twee aan elke kant: zo kan de moeder blijven zitten als de jongen melk drinken.



IN DE SPEELZAAL

Op de grasvlaktes van Argentinië leven grote knaagdieren: **mara's**. Het grootste deel van het jaar trekken de man en zijn vrouw met elkaar op. Ze moeten dan weinig van andere mara's hebben. Tot het tijd is om jongen te krijgen... Dan zoeken de zwangere vrouwtjes elkaar op tot ze een clubje van soms wel vijftien hebben. Samen graven ze dan een hol, speciaal voor de kinderen die nog moeten komen.

Om te bevallen gaat een vrouwtje het hol niet in: de twee of drie jongen worden buiten geboren. Ze zijn al helemaal af, met een vacht, vrolijke kraal oogjes en lange huppelpootjes. Al snel na hun geboorte huppelen de jonkies het hol in. Zo gaat het bij alle moeders van de club en zo ontstaat binnen een gezellige speelzaal vol kinderen, zonder volwassen mara's. De maanden daarna komt elke moeder iedere dag één of twee keer langs. Voor het hol maakt ze een fluitend geluid en dan stormen alle kinderen naar buiten. Maar alleen haar eigen kinderen krijgen melk. Intussen houdt vader de omgeving in de gaten. Ziet hij gevaar, dan slaat hij alarm en stuiven alle kinderen weer het hol in.

De volwassen mara's zijn het grootste deel van de dag op pad om te grazen. Vooral de moeders moeten goed eten om genoeg melk te kunnen maken. Maar er zijn altijd wel een paar ouders bij het hol. Als de jongen groot genoeg zijn, wordt de speelzaal opgeheven. De echtparen zijn dan weer op zichzelf, de jongeren gaan hun eigen weg. Sommige hebben dan al verkering. Dat is ook een voordeel als je elkaar al zo vroeg leert kennen.

trouw

De meeste knaagdieren zijn niet erg trouw, maar bij mara's blijven de man en vrouw hun leven lang bij elkaar.





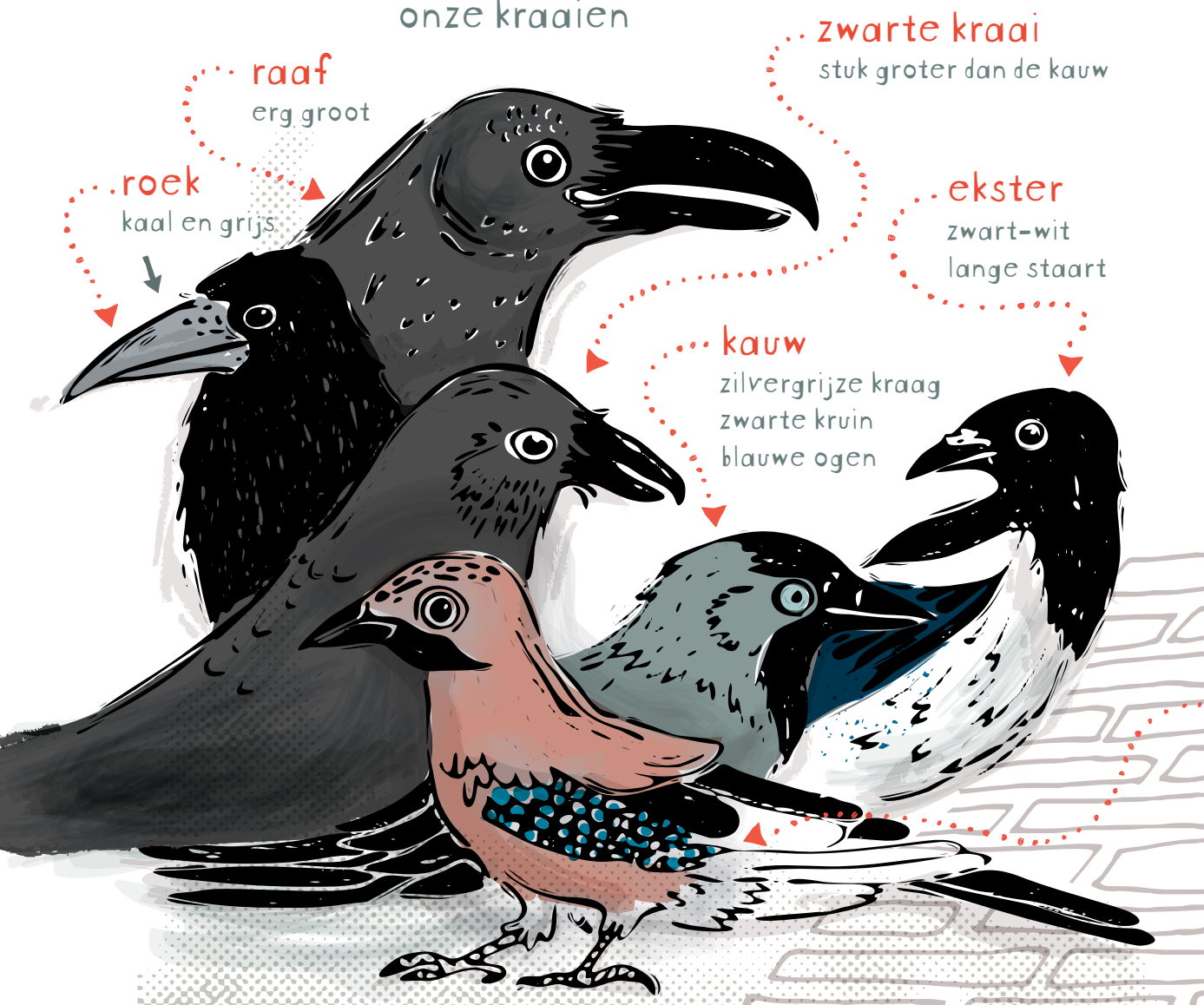
OP HET SCHOOLPLEIN

Man en vrouw **kauw** zijn elkaar trouw. Altijd zijn ze bij elkaar, het hele jaar, hun hele leven. Ook in een grote groep pik je de stellen er nog uit: ze lopen of vliegen net wat dichtter bij elkaar dan bij de rest. In het voorjaar bouwt elk echtpaar een nest. Daarvoor kiezen ze een holte, bijvoorbeeld in een boom. Ze willen ook graag kauwen als burens, dus kauwen zoeken altijd een nesthol bij elkaar in de buurt. Zo kunnen ze nieuwtjes uitwisselen. Waar er iets te snaaien valt, bijvoorbeeld.

22

Als de kinderen zijn uitgevlogen, zijn de ouders weer met zijn tweeën. De jonge kauwen zoeken elkaar op. Het lijkt wel een schoolplein, zoals ze met elkaar bezig zijn. Ze halen grappen uit, vliegen om elkaar heen of staan in een groepje te kletsen. De jongens kijken steeds vaker naar de meiden en na een tijdje kijken de meiden terug. Als er twee een oogje op elkaar hebben, kijken ze steeds minder stiekem naar elkaar. En op een dag is het aan. Voor het leven.

onze kraaien





kraaien

De kauw hoort bij de kraaienfamilie. Daar zitten in totaal 115 soorten bij waarvan er 6 in ons land wonen. Niet alle leden van de familie zijn zwart.

23

roepnaam

Als je een kauw hoort, snap je waarom hij zo heet. Hij roept zijn eigen naam. Nou ja, ongeveer dan. Het klinkt als 'kiauw'. Makkelijk te onthouden en goed te herkennen.



kiauw
kiauw



kiauw

gaai

blauwgestreepte veertjes
rozebruin



kiauw van jiauw